

EHSV info

Európsky hospodársky a sociálny výbor

most medzi Európou a organizovanou občianskou spoločnosťou

marec 2020 | SK

Perspektíva miestnej úrovne - 4. diel: Dlhá a klukatá cesta k prístupnosti

V súvislosti s pripravovanou agendou EÚ v oblasti zdravotného postihnutia v 4. dieli s názvom *Dlhá a klukatá cesta k prístupnosti* preberieme situáciu zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím. Porozprávame sa o tom, čo by EÚ mala urobiť, aby jej pracoviská boli inkluzívnejšie - nielen z materiálneho hľadiska, ale aj z hľadiska kolektívneho myslenia spoločnosti, ktorá takmer výlučne vníma jednotlivca len cez jeho postihnutie.

Váš prehliadač nepodporuje zvukový prvok.

Frank Sioen a **Alba Gonzalez**, obidvaja zdravotne postihnutí, nám porozprávajú o prekážkach a ťažkostiach, ktoré museli prekonať, aby si našli a udržali prácu. Profesor politiky pre oblasť zdravotného postihnutia na univerzite v Leeds **Mark Priestley** vysvetlí, ako sa v posledných desaťročiach vyvíjalo právo na prácu osôb so zdravotným postihnutím v právnych predpisoch a politikách EÚ. A člen EHSV **Ioannis Vardakastanis** sa bude zaoberať tým, aké praktické opatrenia by mala obsahovať stratégia EÚ pre oblasť zdravotného postihnutia v nadchádzajúcom desaťročí, aby prístupnosť v Európe skutočne fungovala.(II)

Dostupné jazyky:

bg cs da de el en es et fi fr ga hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Úvodník

Vážené čitateľky, vážení čitatelia,

na poslednom samite EÚ vo februári sa od vedúcich predstaviteľov očakával výrazný pokrok smerom k dosiahnutiu dohody o dlhodobom rozpočte, t. j. viacročnom finančnom rámci. Pre výrazné rozpory však nedospeli k žiadnemu kompromisu.

Ak sa nedosiahne dohoda, riskujeme ďalšiu paralýzu, ktorú si v súčasnej geopolitickej situácii nemôžeme dovoliť.

S riešením naliehavých priorít, ktoré čakajú na EÚ, a rizík spojených s rokovaniaми po brexite nemožno dlho otáľať, pretože pohltia energiu potrebnú na ďalšie priority, medzi ktoré patria napr. migračný balík, zelená dohoda či digitálna a environmentálna transformácia.

Teraz sa treba správne rozhodnúť.

Nejde o boj čísel, ale o víziu. Vízia novej Komisie – „Ambicióznejšia Únia“ – a nová strategická agenda, ktorú vedúci predstavitelia EÚ stanovili v Sibiu a ktorá bola opätovne potvrdená na zasadnutí Európskej rady v júli a decembri 2019, sa musia plniť rozhodnutiami v súlade s novým VFR.

Ak si chcete zrekonštruovať dom, treba zabezpečiť aj primeraný rozpočet.

Môžem iba vyjadriť našu plnú podporu tomu, čo povedal predseda EP David Sassoli a čo jednomyselne potvrdili všetky politické skupiny Parlamentu v spoločnom liste. V súčasnosti zjavne chýba 230 miliárd EUR. Návrh Rady nie je ani zďaleka prijateľný.

Nie je žiadnym tajomstvom, že ak chceme iniciovať ambicióznú európsku agendu, EÚ musí mať dostatočné zdroje. Tento postoj sme vyjadrili pred rokom a pol v stanovisku prijatom drvivou väčšinou a viackrát sme ho zopakovali.

Ak členské štáty nie sú ochotné platiť viac za plnenie ambiciózných priorít, na ktorých sa už dohodli a ktoré schválili, musia uvoľniť prostriedky z vlastných zdrojov. Konečne musíme dosiahnuť to, o čom sa diskutovalo posledných 15 rokov. Musíme priniesť to, čo požadovala európska verejnosť v posledných európskych voľbách. Európania si zaslúžia rešpekt a ich hlas by mal byť vypočutý, nie ignorovaný!

Domnievam sa, že je čas byť dôsledný a zmobilizovať všetky dostupné sily. Je čas konať a vyvíjať tlak na naše krajiny, aby naše vlády našli odvahu, politickú vôľu a potrebné ambície dodržiavať to, čo už odsúhlasili.

V tejto citlivej fáze sa domnievam, že by sme mali byť spolu s Európskym parlamentom jednoznační a silne zjednotení v našich pozíciách.

Luca Jahier

predseda EHSV

V skratke

EÚ by mala dôrazne zakročiť proti falošným správam

Regulácia sociálnych médií, rozvoj mediálnej gramotnosti a podpora nezávislej kvalitnej žurnalistiky patria podľa EHSV medzi hlavné podmienky boja proti dezinformáciám a zachovania demokracie v EÚ.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) usporiadal verejné vypočutie s cieľom preskúmať vplyv kampaní zameraných na podporu volebnej účasti v posledných európskych voľbách, analyzovať príležitosti na boj proti dezinformáciám a zabezpečiť, aby sa verejnosť počas budúceho päťročného inštitucionálneho cyklu viac zapájala do rozhodovania EÚ.

Z vypočutia vyplynulo, že Európania sú v rastúcej miere vystavení záplave falošných správ, nekvalitnej žurnalistike uprednostňujúcej senzácievosť pred nestranným spravodajstvom a filtrovanému obsahu sociálnych médií prispôsobenému obchodným alebo politickým záujmom.

Vypočutie sa uskutočnilo s cieľom zhromaždiť podnety pre prieskumné stanovisko EHSV o účinkoch kampaní na zapájanie do politického rozhodovania, ktorého spravodajkyňou je **Marina Škrabalo**.

Okrem zástupcov inštitúcií EÚ a chorvátskeho predsedníctva Rady EÚ sa na vypočutí stretli najvyšší úradníci z Európskej federácie novinárov (EFJ), pracovnej skupiny East StratCom pôsobiacej v rámci v Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, organizácie EU DisinfoLab, Carnegie Europe a združenia Európske digitálne práva (EDRI).

Stanovisko EHSV bude predložené na plenárnom zasadnutí EHSV v marci. (II)

Členovia EHSV na návšteve Japonska diskutovali o obchode a udržateľnom rozvoji

Členovia monitorovacieho výboru EÚ – Japonsko v rámci Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) navštívili Japonsko, aby diskutovali o vykonávaní dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) a prehĺbili spoluprácu s japonskými partnermi. Súčasťou návštevy bola aj diskusia za okrúhlym stolom venovaná obehovému hospodárstvu a prvý spoločný dialóg občianskej spoločnosti EÚ – Japonsko v súlade s DHP.

Predsedníčka monitorovacieho výboru EÚ – Japonsko **Eve Päärendson** v tejto súvislosti zdôraznila, že „dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom má mimoriadny celosvetový význam“.

Diskutovalo sa okrem iného o otázkach týkajúcich sa práce a účasti žien na trhu práce, ako aj o možnostiach obehového hospodárstva z hľadiska podpory udržateľného rozvoja.

Eve Päärendson uvítala úspešné odštartovanie spoločného dialógu občianskej spoločnosti EÚ a Japonska, čo podľa nej dokazuje potenciálny prínos takéhoto dialógu k upevňovaniu vzťahov medzi oboma stranami. (dgf)

Aktuality EHSV

Deň európskej iniciatívy občanov 2020: aktivisti žiadajú „zmysluplné“ zapojenie verejnosti do Konferencie o budúcnosti Európy

Aktivisti, ktorí sa 25. februára 2020 zúčastnili na Dni európskej iniciatívy občanov 2020, na základe skúsenosti, ktoré získali ako organizátori týchto iniciatív, varovali pred tendenciou žiadať od občanov, aby sa vyjadrili, akú Európu chcú, a potom ich názory ignorovať.

Sklamanie, ktoré pocítila prvá generácia organizátorov európskych iniciatív občanov, keď absolvovali zložitý proces rozbehnutia európskych iniciatív občanov, zberu a overenia milióna podpisov, len aby sa napokon dozvedeli, že sa nič neudeje, spôsobilo veľké rozčarovanie.

[Nové, zjednodušené pravidlá](#), ktoré platia od 1. januára, ako aj lepšia podpora pre organizátorov, napríklad prostredníctvom [vynoveného fóra pre európsku iniciatívu občanov](#), pomohli zmierniť nechuť do ďalších petícií, čo sa prejavilo vznikom účtyhodných 16 nových európskych iniciatív občanov. [Viaceré z](#)

[nich](#) na podujatí aktívne zberali podpisy.

Je však nevyhnutné vyvarovať sa tej istej chyby pri [Konferencii o budúcnosti Európy](#).

Už nie je možné ďalej ignorovať požiadavku občanov podieľať sa nielen na tvorbe agendy EÚ, ale aj na samotnom rozhodovacom procese.

Prieskum verejnej mienky, ktorý bol realizovaný na podujatí, ukázal, že **veľká väčšina účastníkov si myslí, že je nevyhnutné, aby názor občanov mali zjavný vplyv na rozhodovanie EÚ aj mimo volieb.**

67 % opýtaných je presvedčených, že zapojenie občanov na európskej úrovni musí byť jasne späté s formálnym procesom prijímania rozhodnutí.

69 % súhlasí s názorom, že konferencie podobné tej o budúcnosti Európy by nemali byť jednorazovou záležitosťou, ale mali by sa uskutočňovať pravidelne a mali by viesť k ďalším krokom.

71 % sa vyjadrilo, že okrem konferencie by bolo vhodné, aby sa občanmi iniciovaný konvent zaoberal otázkou zapojenia občanov v budúcnosti a reformou demokracie. Počiatočným aj koncovým bodom by malo byť celoeurópske ľudové hlasovanie.

Okrem toho sa 85 % opýtaných domnieva, že prebiehajúce európske iniciatívy občanov by mali byť zviditeľnené na viacjazyčnej online platforme, ktorú zriadi Európska komisia ako hlavný zdroj informácií pre ľudí, ktorí chcú vedieť viac o Konferencii o budúcnosti Európy.

Búrliivu diskusiu vyvolala otázka úlohy digitálnych technológií v budúcej demokracii, a konkrétne v rámci Konferencie o budúcnosti Európy.

Predseda EHSV **Luca Jahier** vyzdvihol trvalú hodnotu zastupiteľskej demokracie a sprostredkovateľských orgánov, pričom zdôraznil mnohoročnú nezlomnú snahu EHSV pomôcť európskej iniciatíve občanov dosiahnuť úspech, keďže ju vníma ako cenný doplnok zastupiteľskej demokracie.

Dubravka Šuica, podpredsedníčka EK zodpovedná za demokraciu a demografiu, ktorá má na starosti aj Konferenciu o budúcnosti Európy, pripomenula odhodlanie Komisie „*postaviť sa za otvorenú, ale veľmi dobre regulovanú technológiu*“, využiť jej demokratický potenciál (otvorenosť, schopnosť reagovať, transparentnosť, dostupnosť), ale zabrániť jej rizikám (manipulácia, bezpečnosť údajov).

Výsledky prieskumu, ktorý neodzrkadľuje názory EHSV, ale názory účastníkov Dňa európskej iniciatívy občanov, sú spolu s ďalšími informáciami o podujatí dostupné [tu](#). (dm)

[Európsky parlament musí trvať na silnom rozpočte EÚ na roky 2021 - 2027](#)

EHSV dôrazne zopakoval svoju požiadavku, aby viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 až 2027 zodpovedal 1,3 % hrubého národného dôchodku EÚ27. Túto požiadavku vyslovil v rozhodujúcom okamihu prípravy dohody o budúcom dlhodobom rozpočte EÚ, v čase, keď Európska rada ešte stále neoznámila svoju pozíciu.

Počas februárovej diskusie sekcie ECO o stave rokovaní o VFR s **Johanom Van Overtveldtom**, predsedom Výboru Európskeho parlamentu pre rozpočet (BUDG), členovia EHSV vyzvali Európsky parlament, aby sa zasadil za **ambiciózný rozpočet EÚ**. Vzhľadom na súčasnú geopolitickú a ekonomickú neistotu, celosvetové megatrendy, spoločenské výzvy a novú európsku zelenú dohodu musí Európska únia prijať silný rozpočet, ktorý bude zodpovedať plánovaným opatreniam.

Predseda sekcie ECO **Stefano Palmieri** uviedol, že „je mimoriadne dôležité disponovať uceleným VFR na obdobie po roku 2020, ktorý by EÚ umožnil zvládať nové výzvy: novú zelenú dohodu, zmeny, ktoré prináša digitálne hospodárstvo, a potrebu zachovať účinnú politiku súdržnosti“.

Členovia EHSV sa zhodli, že EÚ viac než kedykoľvek predtým potrebuje dôveryhodný a ambiciózný nový rozpočet, aby bola schopná naplniť očakávania ľudí.

Predseda výboru BUDG **Van Overtveldt** sa vyjadril, že nie je isté, ako sa jednotný postoj Európskeho parlamentu týkajúci sa požiadavky dosiahnuť 1,3 % HND bude vyvíjať počas rokovaní s Radou EÚ. „S istotou môžem povedať len to, že **Európsky parlament je pevne odhodlaný** o konečnom kompromise **tvrdro rokovať**“, skonštatoval. V každom prípade bude Parlament **trvať na krízovom pláne**, pretože nie je možné vylúčiť, že do 1. januára 2021 sa dohoda nedosiahne, čo by nepriaznivo ovplyvnilo spúšťanie nových programov.

Na záver svojho príhovoru vyzval najvyšších predstaviteľov štátov a vlád, aby v Európskej rade čo najskôr dosiahli takú dohodu, s ktorou by mohol súhlasiť aj Európsky parlament.

Prečítajte si súvisiace [stanovisko EHSV](#). (jk)

[EHSV sa spolu s Európskou komisiou zasadzuje za zelenú budúcnosť Európy](#)

EHSV podporí úsilie Komisie zosúladiť ambície a opatrenia s cieľom dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu a postaviť udržateľnosť do centra našej individuálnej a kolektívnej zodpovednosti. Na plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 20. februára 2020 v Bruseli, predseda EHSV Luca Jahier podporil tohtoročný pracovný program Európskej komisie a jeho zameranie na udržateľný

rozvoj v záujme ekologickejšej Európy.

Luca Jahier v diskusií s podpredsedom Európskej komisie pre medziinstitucionálne vzťahy a strategický výhľad **Marošom Šefčovičom** zdôraznil, že EHSV privítal hnciu silu, ktorá stimulovala prvý pracovný program Komisie s cieľom viesť prechod na spravodlivú, klimaticky neutrálnu a digitálnu Európu. „Plne podporujeme európsku zelenú dohodu ako kľúčovú hybnú silu zmeny, a

preto by EHSV chcel nadviazať trvalý dialóg o udržateľnom rozvoji,“ vyhlásil predseda Jahier.

Maroš Šefčovič s potešením konštatoval, že hlavné priority pracovného programu Komisie na rok 2020 sú v súlade s prioritami, ktoré stanovil výbor, konkrétne dvojité transformácia – digitálna a klimatická, výzvy spojené s demografickými zmenami a potreba zabezpečiť, aby naše podniky a priemysel mohli ďalej inovovať a súťažiť v zložitejšom globálnom prostredí. „Pracovný program na rok 2020 bude nielen základom pre našu prácu v prvom roku funkčného obdobia, ale stanoví aj víziu, smerovanie a tempo na nasledujúcich päť a viac rokov.“ Zdôraznil, že ide o ambiciózne program, ktorý obsahuje 43 politických cieľov alebo balíkov opatrení. (mp)

Stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia na nasledujúce desaťročie: EÚ by mala zohrávať vedúcu úlohu pri presadzovaní progresívnych politík

Európsky hospodársky a sociálny výbor usporiadal konferenciu na vysokej úrovni, na ktorej sa stretli vedúci aktéri v oblasti zdravotného postihnutia s cieľom diskutovať o novej stratégii EÚ v tejto oblasti. Uvedená stratégia sa nachádza v procese prípravy a očakáva sa, že bude mať výrazný vplyv na milióny občanov EÚ so zdravotným postihnutím vo všetkých sférach života počas nasledujúceho desaťročia.

Cieľom konferencie na tému *Príprava programu EÚ v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2020 – 2030* bolo predstaviť odporúčania a návrhy EHSV týkajúce sa novej stratégie, ale tiež ponúknuť platformu pre výmeny a informácie, ktorá bude tvoriť súčasť rozsiahlych konzultácií prispievajúcich k jej príprave a finalizácii Európskou komisiou v prvých mesiacoch roku 2021.

S nástupom novej Komisie a nového Parlamentu do úradu a vzhľadom na nové rozpočtové programové obdobie je to ideálna príležitosť na vypracovanie novej stratégie pre osoby so zdravotným postihnutím. Podpredsedníčka EHSV **Isabel Caño Aguilar** na otvorení konferencie uviedla, že EHSV bola prvou inštitúciou, ktorá predložila o tejto otázke svoje stanovisko v snahe prispieť k diskusii iniciovanej Komisiou.

Spravodajca stanoviska EHSV **Yannis Vardakastanis**, ktorý je zároveň aj predsedom Európskeho fóra zdravotného postihnutia, dodal, že nová agenda by mala byť oveľa komplexnejšia a ambicióznejšia než tá, ktorá sa uplatňuje v súčasnosti.

EHSV žiada, aby nová stratégia bola plne v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPR), Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj a Európskym pilierom sociálnych práv. Úplné vykonávanie by sa malo zabezpečiť tým, že sa na členské štáty prostredníctvom európskeho semestra vyvinie tlak, aby rozvíjali vlastné stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia.

Yannis Vardakastanis zdôraznil, že pokiaľ ide o vypracovanie a vykonávanie politík v rámci agendy pre oblasť zdravotného postihnutia, je dôležité, aby organizácie zdravotne postihnutých mali možnosť vyjadriť sa.

Komísarka pre rovnosť **Helena Dalli** uviedla, že nová agenda Komisie bude vychádzať z výsledkov prebiehajúceho hodnotenia súčasnej stratégie a bude spravodlivejšia, pokiaľ ide o každodenný život občanov so zdravotným postihnutím.

Komisia očakáva, že hodnotenie súčasnej stratégie bude ukončené v júli 2020. Na základe návrhu agendy bude následne viesť konzultácie o novej stratégii, ktorú bude vykonávať v spolupráci so ostatnými inštitúciami a partnermi. Po získaní kompletnej spätnej väzby Komisia v prvom štvrtroku 2021 zverejní oznámenie o novej stratégii pre oblasť zdravotného postihnutia. (II)

EHSV a MOP sa intenzívnejšie zasadujú o formovanie budúcnosti práce v súlade s našimi hodnotami

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) diskutoval s Medzinárodnou organizáciou práce (MOP) o budúcnosti práce a Európskom pilieri sociálnych práv. Cieľom bolo preskúmať ďalšie možnosti spolupráce a zintenzívniť kroky, ktoré zabezpečia, že rýchlo sa meniaci svet práce bude pre budúce generácie spravodlivý, dôstojný a inkluzívny.

Debata prebehla v Bruseli počas plenárneho zasadnutia EHSV, ktorý je orgánom EÚ zastupujúcim európsku občiansku spoločnosť. EHSV na zasadnutí privítal generálneho riaditeľa MOP **Guya Rydera**, ktorý predstavil [Deklaráciu o budúcnosti práce prijatú pri príležitosti stého výročia MOP](#).

Predseda EHSV **Luca Jahier** zablahoželal Guyovi Ryderovi k 100. výročiu vzniku MOP a opätovne potvrdil odhodlanie svojej organizácie pokračovať v diskusiách o budúcnosti práce.

Guy Ryder vo svojom prejave pred plenárnym zhromaždením vyhlásil, že v súčasnej situácii, keď sa ľudia bežne obávajú o svoju profesionálnu budúcnosť, si MOP predsavzala formovať budúcnosť práce v súlade s našimi hodnotami.

Uviedol, že deklarácia sa v mnohých bodoch podobá Európskemu pilieru sociálnych práv. Ďalej zdôraznil význam ochrany úlohy kolektívneho vyjednávania, pričom vyjadril presvedčenie, že EHSV musí v tomto ohľade zohrávať kľúčovú úlohu. Poukázal aj na to, že stanoviská EHSV by mohli mať vplyv na globálnu zamestnanosť a sociálne normy, ako aj na spoluprácu s tretími krajinami.

V súvislosti s európskou zelenou dohodou **Guy Ryder** uviedol, že prechod na uhlíkovú neutralitu v roku 2050 „nie je o formovaní budúcnosti pre ľudí, ale s nimi“.

V očakávaní ďalšej spolupráce oboch organizácií si členovia EHSV a **Guy Ryder** vymenili názory na hlavné hospodárske výzvy.

Krátko pred začiatkom plenárneho zasadnutia podpredsedníčka EHSV zodpovedná za komunikáciu **Isabel Caño Aguilar** slávnostne otvorila výstavu s názvom „100 rokov sociálnej ochrany s MOP“. (II)

Aktivisti za pravidlá EÚ v záujme transparentného potravinového reťazca vystúpili na plenárnom zasadnutí EHSV

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom poslednom plenárnom zasadnutí privítal predkladateľov európskej iniciatívy občanov „[Eat ORIGINAL! Unmask your food](#)“, ktorí žiadajú Európsku komisiu, aby zaviedla povinné označovanie pôvodu pre všetky potravinové výrobky s cieľom predchádzať podvodom a zaručiť právo spotrebiteľov na informácie.

Do konca lehoty stanovenej na zbieranie podpisov (2. októbra 2019) podpísalo túto iniciatívu 1,1 milióna ľudí v 28 členských štátoch.

Vedúci kancelárie hlavnej talianskej organizácie farmárov Coldiretti pre styk s EÚ **Paolo Di Stefano**, ktorý iniciatívu koordinoval, uviedol: „*Dlho sme na to čakali a táto iniciatíva len potvrdzuje, že občania EÚ chcú vedieť, čo naozaj jedia.*“

Predseda EHSV **Luca Jahier** doplnil: „*Táto európska iniciatíva občanov má pre EHSV osobitný význam, pretože výbor už vyjadril svoje postoje k tejto téme vo viacerých stanoviskách, pričom dôrazne podporil jasné pravidlá a lepšie informácie pre spotrebiteľov a zároveň odporučil väčšiu transparentnosť pri označovaní pôvodu potravín.*“

Problém, ktorému EÚ čelí je, že v súčasnosti je označovanie pôvodu povinné len pre určité potraviny, ale pre všetky ostatné je len dobrovoľné, v dôsledku čoho informácie často chýbajú.

Povinné označovanie pôvodu potravín pomáha predchádzať falšovaniu a nekalým obchodným praktikám.

Organizátori iniciatívy sa nazdávajú, že naliehavo potrebná harmonizácia právnych predpisov by zvýšila bezpečnosť potravín a transparentnosť celého potravinového dodávateľského reťazca, keďže sa veľmi jasne preukázalo, že bez povinného označovania pôvodu je tento systém nestabilný.

Stanovisko EHSV na tému [Podpora zdravého a udržateľného stravovania v EÚ](#), ktoré bolo prijaté vo februári 2019, je ešte ambicióznejšie a odporúča sa v ňom rozsiahlejšie označovanie potravín vrátane environmentálnych a sociálnych aspektov. (mr)

EHSV je pripravený spolupracovať s Európskou komisiou na novom pakte o migrácii a azyle

Naliehavo potrebujeme novú európsku dohodu o migrácii, a preto je EHSV pripravený podporiť úsilie vynakladané Komisiou. Predseda EHSV Luca Jahier vo svojom prejave 3. marca 2020 v Bruseli dal jasne najavo, že migrácia je pre EHSV prioritou, o čom svedčí aj skutočnosť, že výbor je v tejto oblasti veľmi aktívny už mnoho rokov. „EÚ musí urýchlene prijať opatrenia na vypracovanie nového paktu o migrácii a azyle a v oblasti integrácie spolupracovať s členskými štátmi. Musíme stanoviť skutočne spoločné azylové postupy, ktoré budú spoľahlivé, flexibilné a účinné,“ uviedol predseda.

Európska komisárka pre vnútorné záležitosti **Ylva Johanssonová** vo svojom príhovore počas diskusie, ktorú zorganizovala sekcia EHSV pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo (SOC), vyzdvihla súčasnú prácu Komisie v oblasti migrácie a azylu a jej zámer oživiť tvorbu politiky EÚ novou dohodou. „Potrebujeme nový pakt o migrácii a azyle, predovšetkým preto, lebo sú od neho závislé najzraniteľnejšie osoby, a tiež preto, lebo legálna migrácia je pre naše hospodárstvo a našu spoločnosť prospešná: naše sociálne systémy musia byť dlhodobo udržateľné a naše podniky potrebujú kvalifikovaných ľudí,“ skonštatovala komisárka.

Potom poukázala na význam zvyšovania dôvery a prekonávania rozdielov medzi členskými štátmi, aby sa ich vlády vedeli dohodnúť na spoločnom postupe. „Musíme jasne povedať, že migrácia je bežným javom. Každoročne prichádza do EÚ 2 až 2,5 milióna ľudí, z toho 140 000 nelegálne, čo je približne 5 %. Znamená to, že 95 % ľudí prichádza riadnym, monitorovaným a riadeným spôsobom,“ dodala Ylva Johanssonová. (mp)

EHSV zaujal postoj k ekonomickým prioritám na rok 2020

Vo februári prijal EHSV svoje stanoviská k ročnej stratégii udržateľného rastu na rok 2020, ktorú vydala Európska komisia, (ECO/502) a k jej odporúčaniam pre hospodársku politiku eurozóny (ECO/503). Stanoviská predstavujú príspevok k diskusií o ekonomických prioritách na nasledujúci rok a po ňom, ktoré formálne

schváli Európska rada v marci.

Výbor víta prístup zvolený v stratégii, zahrnutie cieľov udržateľného rozvoja, výraznejšie zameranie na dlhodobé ciele a investičné indikácie. Oceňuje tiež skutočnosť, že sa zdôrazňujú sociálne práva, a žiada, aby sa otázke rodovej rovnosti venovala osobitná

pozornosť.

EHSV naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby sa udržateľný hospodársky rast stal najvyššou prioritou európskych a vnútroštátnych hospodárskych politik v roku 2020 a po ňom. Podľa jeho názoru predstavuje európska zelená dohoda nielen významný

posun pre hospodárstva EÚ, ale aj príležitosť na zvýšenie hospodárskej prosperity a konvergencie v rámci eurozóny a EÚ ako celku.

Zelená dohoda by sa mala stať základom budúcej hospodárskej politiky EÚ a eurozóny a mala by viesť k novému hospodárskemu modelu. Hospodárske priority by sa preto mali zosúladiť.

Dosiahnutie zelenej dohody a udržateľného rastu si bude vyžadovať reformy a investície. EHSV sa domnieva, že financie navrhované pre Fond na spravodlivú transformáciu a Mechanizmus spravodlivej transformácie nebudú postačujúce. Navrhuje zvýšiť finančné zdroje na tieto nástroje a požaduje ďalšie **opatrenia na uľahčenie a zvýšenie súkromného a verejného financovania**.

Výbor tiež odporúča doplniť súčasnú akomodačnú menovú politiku ECB **obozretnou ofenzívnou fiškálnou politikou na úrovni eurozóny**. Mala by sa zabezpečiť rovnováha medzi hospodárskou politikou a rôznymi piliermi HMÚ a malo by sa prijať **tzv. zlaté pravidlo** pre verejné investície.

Podľa EHSV je tiež dôležité zabezpečiť stabilitu finančného trhu implementáciou zostávajúcich kľúčových prvkov na dobudovanie bankovej únie a únie kapitálových trhov a na prispôsobenie **daňového systému** tak, aby vyhovoval budúcim potrebám. (jk)

Udržateľná budúcnosť Európy závisí od dostupnosti surovín pre batérie

Európska únia musí čo najskôr zabezpečiť trvalý prístup k surovinám s cieľom vybudovať silné odvetvie výroby batérií pre elektrické vozidlá. Tento varovný názor zaznel počas diskusie, ktorú usporiadala sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť (TEN) 5. februára 2020 v Bruseli.

Ďalším krokom k vytvoreniu udržateľnej dopravy a dosiahnutiu klimatickej neutrality je všeobecne rozšírená elektronická mobilita s nulovými emisiami CO₂. Európa však bude schopná odkloniť sa od fosílnych palív a presadiť elektrifikáciu, iba ak bude mať trvalý prístup k surovinám potrebným na výrobu batérií.

Spravodajca [stanoviska](#) EHSV z minulého roku o batériách **Colin Lustenhouwer** zdôraznil, že je mimoriadne dôležité zvyšovať povedomie o naliehavých nevyhnutných opatreniach a uviedol, že musíme okamžite konať. „Dostupnosť surovín je pretrvávajúcim problémom v oblasti, v ktorej má Európa malé zdroje, a chceme by zaručiť ich dodávky. Pokiaľ ide o udržateľné palivá, elektrifikácia je jediným riešením a na to sú potrebné batérie.“

Suroviny v EÚ nie sú dostupné v potrebnom množstve a musia sa dovážať. Litium, nikel, mangán a kobalt pochádzajú najmä z Južnej Ameriky a Ázie. To znamená, že ak EÚ nebude konať, bude čoraz závislejšia od tretích krajín ako Brazília a Čína.

Predseda sekcie TEN **Pierre Jean Coulon** na záver dodal, že v záujme našej udržateľnej budúcnosti musíme vziať do úvahy celú životnosť batérií a zabezpečiť zdroje, ktoré potrebujeme. „Európske podniky sa môžu stať významným hráčom v rozvoji a zavádzaní batérií na celosvetovom trhu, iba ak v nadchádzajúcich rokoch urobia výrazný krok vpred.“ (mp)

Strieborná dohoda pre Európu: EÚ a členské štáty by mali zaručiť kvalitnú dlhodobú starostlivosť

Zo správy EHSV vyplýva, že situácia v sektore opatrovateľských služieb poskytovaných v domácnosti je neudržateľná, pričom pracovné podmienky opatrovateľov hraničia s vykorisťovaním a príjemcovia starostlivosti ťažko nachádzajú cenovo dostupnú a kvalitnú starostlivosť. Tento stav je dôsledkom chýbajúcej podpory pre opatrovateľský sektor zo strany štátu a politického nezájmu.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) uverejnil [správu o budúcnosti opatrovateľských služieb poskytovaných v domácnosti v Európe](#), v ktorej sa poukazuje na naliehavú potrebu výraznejšieho zapojenia štátu a účinných opatrení na národnej a európskej úrovni s cieľom regularizovať neistú situáciu opatrovateľov aj príjemcov starostlivosti v tomto rýchlo rastúcom sektore.

Ako sa uvádza v správe, vzhľadom na to, že dopyt po dlhodobej domácej opatrovateľskej starostlivosti sa naďalej zvyšuje v dôsledku demografickej zmeny, starnutia európskej populácie a nárastu potrieb v súvislosti chronickými ochoreniami, bude musieť štátna úroveň nielen výrazne investovať do sektora opatrovateľských služieb a dotovať ho v blízkej budúcnosti, ale zároveň bude zohrávať dôležitú úlohu pri regulácii a profesionalizácii opatrovateľskej práce.

V správe sú domáci opatrovatelia definovaní ako pracovníci, ktorých náplňou práce je poskytovanie opatrovateľských služieb starším a zdravotne postihnutým osobám žijúcim doma ako príjemcom starostlivosti, a sú v nej zhrnuté návštevy EHSV v [Spojenom kráľovstve](#), [Nemecku](#), [Taliansku](#) a [Poľsku](#), ktoré boli vybrané ako krajiny pôvodu aj cieľové krajiny domácich opatrovateľov pracujúcich v celej Európe.

Návštevy týchto krajín a správa sa realizovali v nadväznosti na stanovisko EHSV z roku 2016 na tému [Práva opatrovateľov bývajúcich v domácnosti](#), ktoré bolo prvým politickým dokumentom na úrovni EÚ zaoberajúcim sa otázkou ich pracovných podmienok.

„Ludia, s ktorými sme sa rozprávali, či už zastupovali pracovníkov, zamestnávateľov alebo príjemcov starostlivosti, sa zhodli v kritike mnohých štrukturálnych problémov opatrovateľskej práce v domácnosti. Ich najväčšou výhradou bolo, že táto práca funguje na vykorisťovaní migrujúcich a mobilných žien, čo je nielen neetické a hanebné, ale aj neudržateľné,“ uviedol člen EHSV **Dr. Adam Rogalewski**, ktorý bol spolu s výskumným pracovníkom z Cambridge **Karolom Florekom** spoluautorom tejto správy.

Úplná správa je k dispozícii [na tejto stránke](#) (ll)

Podnikanie v záujme klimaticky neutrálnej Európy - čo najlepšie využiť ciele udržateľného rozvoja a zelenú dohodu

Skupina Zamestnávateľa v EHSV

Čoraz viac podnikov mení svoje zmysľanie a nad rámec čisto obchodných aspektov začína vo svojej každodennej činnosti zohľadňovať environmentálny a sociálny rozmer. V záujme úspešného prechodu na ekologické hospodárstvo musí EÚ zabezpečiť svojim podnikom rovnaké podmienky, zvýšiť konkurencieschopnosť aj investície. Toto sú niektoré zo záverov konferencie s názvom *Podnikanie v záujme klimaticky neutrálnej Európy - čo najlepšie využiť ciele udržateľného rozvoja a zelenú dohodu*, ktorá sa uskutočnila 9. marca 2020 v chorvátskom Splite.

„Keď hovoríme o dosahovaní klimatickej neutrality a cieľov udržateľného rozvoja, treba podotknúť, že podnikanie nie je problém, ale súčasť riešenia,“ vyhlásil na otvorení podujatia predseda skupiny Zamestnávateľa **Jacek Krawczyk**.

Predsedička Chorvátskeho združenia zamestnávateľov **Gordana Deranja** zdôraznila, že východisková situácia jednotlivých krajín, či dokonca aj regiónov v EÚ je odlišná a táto skutočnosť by sa mala pri ekologizácii hospodárstva zohľadniť.

„Jednotlivé krajiny EÚ budú pri zosúladovaní európskeho hospodárstva s cieľmi udržateľného rozvoja napredovať rozličným tempom, avšak toto smerovanie predstavuje – najmä pre menšie ekonomiky – zásadný obrat,“ poznamenal chorvátsky minister ochrany životného prostredia a energetiky **Tomislav Čorić**.

Prvá panelová diskusia sa zamerala na spôsoby, ako podniky zohľadňujú ciele udržateľného rozvoja vo svojej každodennej prevádzke. Účastníci sa zhodli na tom, že otázky týkajúce sa udržateľnosti a životného prostredia majú na rozhodovanie zákazníkov čoraz väčší vplyv. V budúcnosti majú šancu na úspech len tie podniky, ktoré sa prispôbia novému zmysľaniu a budú ciele udržateľného rozvoja považovať za integrálnu súčasť svojho podnikateľského modelu.

V druhej panelovej diskusii sa pozornosť venovala dôsledkom európskej zelenej dohody pre priemysel EÚ. Účastníci diskusie dospeli k záveru, že uplatňovanie európskej zelenej dohody musia sprevádzať rovnaké podmienky pre podniky pôsobiace na svetových trhoch.

Organizátormi konferencie boli skupina Zamestnávateľa, Chorvátske združenie zamestnávateľov, chorvátska sieť pôsobiaca v rámci globálneho paktu OSN (*UN Global Compact Network Croatia*) a Ekonomická fakulta Univerzity v Splite. (1)

Nový rozpočet EÚ: Menej ambiciózná Únia?

Skupina EHSV Pracovníci

Súčasná hrozba v súvislosti s koronavírusom a utečenecká kríza, ako aj najnovší vývoj tejto ľudskej drámy, ktorá sa práve odohráva na hranici medzi Tureckom a Gréckom, opäť ukázali, aká naliehavá je spoločná európska reakcia na otázky, ktoré značne presahujú možnosti jednotlivých členských štátov. Európske inštitúcie sa potrebujú viac ako kedykoľvek v minulosti dohodnúť na celoeurópskych opatreniach a stratégiách, ale najmä poskytnúť výrazne väčší objem zdrojov pre tieto iniciatívy.

Mottom novej Európskej komisie je „ambicióznejšia Únia“ s ambicióznymi sociálnymi, environmentálnymi a politickými cieľmi. Cieľom návrhov, ako je minimálna mzda v EÚ a európska zelená dohoda, je obnoviť dôveru verejnosti v Úniu, riešiť naliehavé otázky a zabezpečiť, aby sa k priemyselnej a ekologickej transformácii pristupovalo čo najudržateľnejším spôsobom zo sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho hľadiska. V snahe dosiahnuť tieto ciele Európsky parlament na základe odporúčaní EHSV a Výboru regiónov navrhol, aby členské štáty prispeli do rozpočtu 1,3 % svojho HND.

Tento podiel, ktorý predstavuje absolútne minimum potrebné na splnenie programu, však Rada radikálne znížila: niektoré členské štáty sa snažia o zníženie VFR (viacročný finančný rámec) na 1 % HND členských štátov, čo je dokonca aj pod úrovňou najskromnejšej požiadavky Komisie vo výške 1,11 %. Pravdepodobne to bude znamenať zmenšenie objemu zdrojov určených na opatrenia v oblasti súdržnosti o 12 % a o 14 % pre SPP, v dôsledku čoho sa nové ambiciózne plány minú svojim účinkom.

V súčasnosti navrhované škrty vo VFR môžu spôsobiť, že zelená dohoda nebude účinná. To zasa môže ohroziť základné úsilie EÚ v oblasti súdržnosti, v dôsledku čoho Únia a jej členské štáty nebudú môcť riešiť spoločné výzvy. Teraz je viac ako kedykoľvek predtým potrebné, aby Európsky parlament obhájil svoje postavenie a aby sa členským štátom pripomenulo, že Európska únia znamená niečo viac než len rozpočet. Keďže vonkajšie výzvy sa znásobujú a populizmus ciele na nerovnosť, snahy niektorých tradičných strán vystupovať v úlohe umiernených euroskeptikov nikomu neprosievajú. (prp)

Skupina Rozmanitá Európa v EHSV

Skupina Rozmanitá Európa v EHSV organizuje konferenciu v chorvátskej Rijeke s cieľom diskutovať o úlohe občianskej angažovanosti v boji proti niektorým závažným problémom, ktorým Európa v súčasnosti čelí.

EÚ v posledných rokoch stojí pred výzvami, ako sú zmena klímy a strata biodiverzity, zvýšená migrácia a zmenšujúci sa priestor pre občiansku spoločnosť, ktoré môžu novými spôsobmi ohroziť jej základné hodnoty.

V EÚ je však zároveň výrazná občianska angažovanosť, v rámci ktorej mnohí občania v celej EÚ preukázali solidaritu s inými a vôľu dosiahnuť udržateľný životný štýl.

Skupina Rozmanitá Európa v EHSV by chcela prevziať túto tému a pozvať členov a zástupcov občianskej spoločnosti, aby diskutovali o svojej úlohe pri podpore a ochrane základných európskych hodnôt, ako sú ľudské práva, demokracia, rovnosť a právny štát.

Konferencia s názvom Občianska spoločnosť: základ európskych hodnôt sa uskutoční v pobrežnom meste Rijeka v Chorvátsku, ktoré je Európskym hlavným mestom kultúry v roku 2020, na Fakulte humanitných a spoločenských vied Univerzity v Rijeke.

Diskusia bude rozdelená do troch panelov, ktoré budú viesť členovia EHSV z Chorvátska patriaci do skupiny Rozmanitá Európa.

V rámci prvého panelu, ktorý bude moderovať Lidija Pavić-Rogošić, sa bude diskutovať o úlohe organizácií občianskej spoločnosti pri ochrane kľúčových pilierov demokracie: nezávislé súdnictvo a inštitúcie, kritická občianska spoločnosť a nezávislé médiá.

Počas nasledujúceho panelu budú rečníci a verejnosť diskutovať o tom, ako môžu EÚ a aktéri občianskej solidarity spolupracovať v záujme udržateľnej reakcie na intenzívne celosvetové migračné toky. Diskusiu bude viesť Marina Škrabalo.

Posledný panel, ktorý bude moderovať Toni Vidan, bude zameraný na európsku zelenú dohodu a úlohu organizácií občianskej spoločnosti pri rozvoji a vykonávaní tejto agendy, ktorá môže mať pre EÚ prevratný význam.

Konferencia, ktorá sa mala pôvodne konať 25. marca, musela byť vzhľadom na vypuknutie epidémie ochorenia COVID-19 presunutá na neskôr. Aktuálne informácie nájdete na stránke: <https://bit.ly/2xsqgEY> (cl)

Čoskoro v EHSV/kultúrne podujatia

Zaznieva iný nápev: ženy v európskej hudobnej kultúre

Pri príležitosti tohtoročného Medzinárodného dňa žien 8. marca usporiada EHSV výstavu s názvom Notujúce ženy, ktorá vzdáva hold európskym ženám pôsobiacim v oblasti hudby.

Výstava skúma sociálnu identitu hudobníčok od 16. storočia po súčasnosť prostredníctvom viacerých panelov so životopismi, ktoré oceňujú stovky skladateľiek a hudobníčok z celej Európy a zároveň sledujú vývoj hudobnej kultúry.

Výstava sa koná v spolupráci s talianskou asociáciou [Toponomastica femminile](#) (Ženská toponomastika), ktorá získala Cenu občianskej spoločnosti EHSV za rok 2019 za boj proti rodovým rozdielom pomenovávaním miest podľa významných žien. (ck)

Redakčná rada:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto čísla prispeli:

Agata Berdys (ab)
Anna Comi (ac)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Celková koordinácia:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adresa:

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue
Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch. EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru. Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

marec 2020/3

04-2020